

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopolni naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Konsumna društva.

I.

„Slovenec“ je v soboto priobčil članek o konsumnih društvih. Ta članek naj prečitajo natančno in pazljivo ne le vsi trgovci in obrtniki, ampak sploh vsi treznomisleči, nepristranski rodoljubi, kajti iz njega spoznajo zadnje namene katoliško narodne gospodarske organizacije in spoznajo, da nas vodi ta organizacija naravnost v pogubo.

Umevno nam je, da se za snovanje konsumnih društev ogrevajo tisti, ki želé čim prej uničiti ves srednji stan, pokopati malo trgovino in malo obrt, to so socijalni demokratje in manchesterski liberalci, a kako se more zanje zavzemati stranka, katera je postavila v svoj program varstvo srednjega stanu, tega ne umejemo.

Snovanje konsumnih društev se je v nas začelo šele pred nekaj leti in „Slovenec“ pravi, „da bi nihče ne bil mislil na snovanje konsumnih društev na kmetih, če ne bi bili v nekaterih krajih trgovci svojo obrt zlorabljali“. In kako so jo zlorabljali? „Slovenec“ odgovarja: „Prvič s tem, da so nevednost ljudstva glede vrednosti in tržnih cen blaga in pa denarne zadrege posameznih kmetov na nečuden način zlorabljali in si tako pri neznatnem prometu z majhnim obrtnim kapitalom nakopičili primerno veliko premoženja. Drugič, da so svoje, potom oduševanja pridobljeno premoženje in gospodarsko premoč zlorabljali v to, da so zahtevali od ljudstva hlapčevanje tudi v političnem oziru“.

To opravičenje je pač jalovo. Pri veliki konkurenci, katera vlada mej trgovci, je sistematično zlorabljanje nevednosti ljudstva in zadrege posameznikov izključeno. Tako zlorabljanje je dandanes nemogoče, tudi v najrevnejši pogorski vasi. Kmet pozna prav dobro ceno blaga, in če zahtevanega blaga po primerni ceni ne dobi pri trgovcih v Trnovem, ga dobi v Postojini, kjer ima vedno kaj opravka, če ga ne dobi v Horjulu, ga dobi v Ljubljani. Ako se je zgodilo, česar ne tajimo, da je kateri trgovec kmeta odiral, se to ni zgodilo pri prodaji blaga, ampak vedno le tedaj, kadar je kmet kupoval na upanje, torej pri kreditnih operacijah. To pa so bile

samo izjeme in teh izjem je bilo vedno manj, kolikor bolj so se množile posojilnice.

V občeh pa trgovci svojo obrt jako pošteno izvršujejo, in je „Slovenec“ sumničenje neutemeljeno. Dokaz tega so razmere v tistih krajih, koder so ustanovljena konsumna društva. Povsod se vidi, da so konsumna društva pač škodovala trgovcem, svojim odjemalcem pa prav nič ne koristijo, odjemalci se pač zapeljujejo v pijančevanje, na drugi strani pa dobivajo za isto ceno, kakor pri trgovcih če ne še za višjo, slabo vago in slabše blago, kakor v drugih prodajalnah. Drugače tudi ne more biti, ker so režijski stroški večji, kakor pri trgovcu, kateri sam s svojo rodbino dela ter pozna cene blaga in blago samo, česar se naša čestita duhovščina v semenišču ni učila.

Takisto neosnovan, kakor prvi argument za opravičenost konsumnih društev, je tudi drugi. Trgovci so svojo gospodarsko premoč zlorabljali v to, da so zahtevali od ljudstva hlapčevanje tudi v političnem oziru! Postopali so torej tako, kakor duhovniki, kateri svojo cerkveno avtoriteto zlorabljajo v to, da zahtevajo od ljudstva hlapčevanje tudi v političnem oziru? Ne dvomimo, da je kateri trgovec zlorabil svoj upliv pri raznih volitvah, kakor so to storili tudi duhovniki in ti še vse drugače, toda če je radi tega dovoljeno in opravičeno uničiti existenco trgovskega stanu in s krivci vred tudi ne krivim zasadi nož v srca, potem bi moral „Slovenec“ priznati, da imajo prav na primer tudi Schönerejanci, ker skušajo katoliški cerkvi s tem, da kličejo „Proč od Rima“ in agitujejo za prestop v protestantizem, storiti to isto, ker so naši duhovniki s snovanjem konsumnih društev storili trgovcem.

Argumenti, s katerimi opravičuje „Slovenec“ snovanje konsumnih društev, niso nikako opravičenje, pač pa je priznanje, da snuje katoliško narodna stranka konsumna društva iz nemoralnega nagiba, maščevati se političnim nasprotnikom in materialno oškodovati tiste, ki nečejo v političnih rečeh hlapčevati duhovnikom, dragoceno in vredno, da se ne pozabi.

V Ljubljani, 13. decembra.

Državni zbor bo imel ta četrtek svojo poslednjo sejo pred prazniki. Danes in v četrtek bodeta še po dve seji (dopoludne in zvečer), v katerih se sprejmeta zakona o regulaciji plač drž. slug in o lokalnih železnicah. Nagodbeni odsek hoče dognati predloge o carinski in trgovinski zvezi ter bode imel seje še po 15. t. m. Še pred koncem leta bode vlada uveljavila budget in nagodbeni provizorij s § 14.

Kriza na Ogerskem. „Budapester Correspondenz“ in drugi listi poročajo, da se je baron Banffy vrnil z avdijske pri cesarju posebno samozavesten in pogumen. Cesar mu je dal zatrdilo, da ga bode krona v odločilnem trenutku podpirala ter da mu zaupa popolnoma. Krona uvideva tudi eventualno potrebo represivnih ukrepov ter se z vsemi določili Banffyjevega ministerstva strinja. Banffy je konferiral tudi z grofom Goluchowskim in grofom Thunom. — Vse opozicijske stranke s izjemo liberalnih dissidentov so imele skupno posvetovanje, na katerem se je sprejel skupen manifest na ogerski narod, v katerem se protestira, da bi se kršila ustava s sklepi večine in vlade. Pri tej seji se je pokazala popolna sloga mej obema frakcijama neodvisne stranke, narodna stranke in katoliške narodne stranke.

Škandal Dreyfus Picquart se vleče brezkončno kakor „morska kača“. V Parizu imajo vsak teden par demonstracij, pretepev in tožb radi Dreyfusa in Picquarta. Policija ima vedno polne roke. Na raznih krajih ima zbrane cele čete redarjev, ker agitatorjem buši vsak hip v glavo, da gredo razsajat in demonstrirati pred hiše raznih oblastnij. Včeraj je morala policija stražiti celo vse kolodvore, ker se je bala izgrediv. Raznesla se je vest, da se vrne Dreyfus, in pristaši nasprotujočih si strank so drli tramoma h kolodvorom. Istina pa je, da je dobil Dreyfus poziv, naj odgovori na različna vprašanja ter razloži temna mesta v sodijskih aktih.

30 milijonov mark za oboroženje zahteva nova nemška voj. predloga več izdatkov na leto. Toli ogromno svoto zahteva vlada, da izpopolni mornarico in armado, gotovo pa je, da se sprejme, dasi

LISTEK.

Slikar.

Novela. — Spisal Juhani Aho.
(Dalje.)

V Parizu je bival dve leti. Vsi prijatelji domače umetnosti so vpraševali radovedno po njegovih študijah na tujem in v časopisih se je čitalo (in in tam mejoticami „finski umetniki v Parizu“ o njem. Nekaj časa je slikal pri Lormonsu, potem Julienu in slednjič celo v Bonatovem ateljeju.

Govorilo se je, da slika veliko sliko, predstavljajoča sceno iz Ainove pripovedke. Pisal je navdušena pisma svoji nevesti in ta pisma so čitali vsi sorodniki in znanci družine in bila so v cdlomkih celo natisnjena.

„Naslikal sem Aino ravno v tistem trenutku, ko
„Je vrgla obleko razsé,
Sezula si čevlje z nogé
Hoteča plavati —“

„Vsi moji kolegi hvalijo sliko in zagotavljajo, da je moje delo najdovršenije delo. Snov ni ravno nova, a jaz sem jo popolnoma novo in samostojno obdelal. V prvi vrsti sem hotel vso nedolžnost te mitične osebe, njeno deviško čistost uprizoriti. To

bodo gledali oni, katerih je skrbelo, da si bodem svoje, iz domovine vzeto naziranje pokvaril! Nasprotno prijel sem se ga še tesneje.“

Tako je pisal.

Se li ni vedno pripovedovalo, da bode nekaj velicega iz njega! In bodoči tast in tašča sta govorila povsod o velikem možu, kako napreduje slika, da je narava na sliki že naslikana in da bode umotvor skoro dospel v domovino, kjer se tudi razstavi.

Nekega dne je potegnil umetnik na Montemartu v Parizu zadnjikrat s čopičem po sliki. Okno na bulevard je bilo odprto, drevesa so dubtela v pomladnem krasu in veseli, priklupljivi solčni žarki so polnili sobo. Slikar je bil pijan od zadovoljstva in navdušenosti nad svojim delom. Njegovo potovanje ni bilo brezuspešno. Dovršil je najtežjo nalogo, katero si more staviti slikar. Posrečilo se mu je narisati najlepše, najfinejše nianse na polti natanko in male, plavkaste žile z gorko krvjo so se lesketale skozi polt.

Nekaj njegovih prijateljev je sedelo pri njem, mej tem ko je slikal.

„Ravno kar se tiče slikanja telesa, se meriš lahko z vsakim francoskim mojstrom.“

„Kar jaz pri tvoji Aini najbolj občudujem, pravi drugi prijatelj „je to, da vzlic temu, da je popolnoma gola in povsem realistično predstavljena, in vzlic temu, da ni njeno telo nikako idealno telo stare šole, ampak truplo fiaskega kmečkega dekleta, se mi vender zdi, da bi ne rabila nikakega peresa, da bi svojo nagoto pokrila. Devišstvo, katero ji sije raz obraz, se vidi tudi v celem telesu“.

„Kaj misliš, kaj bodo pa v domovini rekli o tvoji sliki?“

„Zakaj?“

„Tam jo bodo kritizirali!“

„In zakaj?“

„Ker je popolnoma — gola!“

„A vraga! to je vender najimenitnejše v vsej sliki! Glavna ideja!“

„Seveda, razumem te, misliš pa, da filistri doma —? Kaj meniš?“

Slikar je molčal in opazovaje sliko od daleč, žvižgal veselo melodijo.

Več dni pred otvoritvijo pomladanske razstave pisali so listi glavnega mesta, da je nova slika dospela in da umetnika v kratkem pričakujejo.

Prišel je tudi in se kmalu pokazal na prome-

jo bodo zlasti socijalni demokratje ljuto napadali in pobijali. Berolinski dopisnik brije norce iz carjevega razoroževalnega predloga, katerega ne smatra niti — resnim. Dopisnik dokazuje, da se carjev utopistični predlog ne more realizirati, kajti prav sedaj se oborožujeta Anglija in Nemčija, Zedinjene države vpeljejo namesto dosedanje milice stalno vojsko in v Kitaju so nasprotja mej Rusijo in Anglijo prevelika.

Španska sklenila mir. Pred dvema dnevoma so podpisali španski zastopniki v Parizu mirovno pogodbo s Zedinjenimi državami. „Liberal“ piše, da so se pogajanja v Parizu končala še mnogo bolj žalostno kakor je žalosten pogled na španske ladije, ki se vračajo s premaganimi, bolnimi in sestradanimi vojaki domov. „Liberal“ pozivlja vse stranke k složnemu delu, ki naj popravi škodo ter reši domovino popolnega razpada. Ministerstvo Sagaste bo zahtevalo v parlamentu iademniteto za odstop Filipin.

Dopisi.

Z Dunaja, 8. decembra. Slavnostni večer, kateri je priredilo akad. društvo „Slovenija“ na čast svojima najnovejšima častnima članoma, Antonu Aškercu in Ivanu Hribarju, se je izborno obnesel. Bil je to zopet večer, ko se je sestala dunajska slovenska kolonija v zaupnem domačem krogu, ko smo se kretali zopet tako prosto in nenavezano kot svoji med svojimi, ko smo segli v roke tudi našim bratom Hrvatom, Srbom, Čehom in Rusom. Slavnosten svečan večer je bil to! Krasna slovenska družina! Slavljencev sicer nismo imeli v svoji sredi, a zdelo se nam je, kakor da biva ojni veliki slovanski duh med vso zbrano družbo. Omlača vdeležba je značila najboljšo, kake simpatije uživa med Slovani naš veliki Aškerc in naš širok v Slovanstvu znani župan Hribar. Slavnostni večer je počutil s svojo navzočnostjo slavni švedski pisatelj Jensen, ki je zastopal slavljence Aškercu. Po dolgem času smo zopet videli v našem krogu predsednika državnega zbora, dr. Ferjančiča, ki je s tem pokazal, da zna pozabljati na lehkomišelnost iz prejšnjih časov. On pač ve, kolike važnosti je za akademično mladino, ako ima včasih v svoji sredi moža, od katerih se more kaj učiti. Čast mu! K slavnosti so prišli dalje: držav. posl. Kušar, ritmojster Andrejka, dr. Murko, dr. Pukl, dr. Žoigar, dr. Simončič z družino, dr. Turšič, dr. Vidic, rodovina Horajeva, fin. revid. Bogataj, revid. Luzar, otač Poparič, nekdanji gledališki igralec zagrebški Peter Branny, tovariši Hrvatje iz bratskega društva „Zvonimira“, Kindij, zastopnik akadem. društva „Bukovina“, več Srbov, Čehov... Videli smo tudi lepo število slovenskih dam. Po predsednikovem pozdravu, ki je v kratkih besedah pojasnil pomen slavnostnega večera, je nastopil tamburaški zbor „Zvonimira“, ki je iz prijaznosti vzprejel sodelovanje pri častnem večeru in zdatno pripomogel k lepemu vspehu. Vdarjal nam je najprvo „Naprej, zastava slave“, katero je občinstvo stoji poslušalo. Nato je prečital predsednik došle brzogovorne pozdrave. Zatem je nastopil pevski zbor „Slovenije“ pod vodstvom tov. Resnerja in zapel „Na boj!“ Veliko navdušenja je vzbudil ognjeviti govor otač Popariča, ki je glasno povdarjal vzajemnost jugoslovensko in potrebo slovenskega združenja v smislu stremljenj današnjih slavljencev, katera nista samo Slovencev draga, ampak vsem Slovanom. Dobro se je obnesla pevska točka „Naša zvezda“. Krasen užitek nam je

nadi kot popolen Parižan, v najmodernejši obleki. Občudovali so njega in njegovo nevesto ter kazali nauj, ako se je le pokazal.

Vsi znanci, kateri so ga srečali, se vpraševali: „In tvoja slika? To mora biti nekaj posebnega. Ah, kaka slika, jo videti!“

Ko je bila slika razobešena, povabil je slikar najprej nevesto in njene stariše, da si jo ogledajo. Po pariški navadi je naročil v elegantnem restavrantu zajutrek, katerega bodo po ogledovanju zavžili.

Privedel jih je pred veliko sliko in živahno vskliknil: „To je! Kaj pravite na to?“

Nevesta je zarudela in čutil je, ko se je njena roka izmuznila iz njegove. Světnica pa se je razkačeno obrnila proti njemu: „Ti si to naslikal?“

„Da.“

Tu pa ni znala světnica več dalje govoriti; vskliknila je: „Fej! Pojdi Ana, to je nesramnost.“

In potegnivši hčerko seboj, izginila mej vrati.

Slikar je hitel za njima ter ju skušal zadržati, a ni se mu posrečilo.

„Sramota za vso famijlo — ah, ko bi jaz kaj takega prej slutila“, — je donelo z stopnic gori k njemu

Pustil ju je ter se vrnil v razstavo.

(Konec prih.)

pripravil g. Peter Branny, ki je umetniško krasoslovlil pesem „Juda“, „V pepelnici noči“ in Petöfijevo „Sudo“. S frenetičnim ploskanjem pa je obdarilo občinstvo našega umetnika, virtuosa g. Jeraja, ki je s par komadi kar očaral celo družbo. Zbor „Slovenije“ je pel še „Ljubezan in pomlad“ ter „Slovenec in Hrvat“. Gospod Milavec nas je razveselil z „Morarjem“, in s to točko je bil oficijalni del končan. Vodstvo zabavnega dela je prevzel g. dr. Murko, ki je v svojem krasnem govoru v kratkem načrtal zasluge slavljencev in potem spretno vodil zabavo. Tercet tamburašev nam je še podal krasen nocturno, potem pa se je dvignil menda prvič javno med Slovenci odlični švedski pisatelj, udani prijatelj Slovanov, g. Jensen, zahvalil se v ruščini za pozdrav in prečital Aškercovo pismo. Po njegovih besedah je zaorila navdušena „H-j Slovani“ iz grl zbranega občinstva. Govoril je še tovariš Nachtigal, povdarjaje veliko nalogo, katera čaka Slovanov v bodočnosti in napil zlasti našemu narodnemu žensstvu, ki se tako krepko druži posebno v družbi sv. Cirila in Metoda v narodno-prosvetne vrste. Pevci pa so zapeli „Venček na glavi se...“, nato pa je povzel besedo gospod dr. Ferjančič, ki je v kratkih besedah, priznavajoč pomen slavljencev, načrtal, kako naj nam služita za vzgled. Krasen užitek nam je privoščil tov. Zupančič s svojimi lepimi pesniškimi proizvodi. Govorili so še tov. Šaj (Zvonimir), Branny i. dr. pevski zbor je zapel še nekaj lepih pesmic odposlala se je čestitka dr. Riegeru in še dolgo v jutro je trajala živahna zabava. Ob jednem je pokazal slavnostni večer, kako naklonjeno je dunajsko slovansko občinstvo dijaštvu, ki se druži v Sloveniji, prizadevajoč si, vršiti smotre in cilje, postavljene na letošnjem vsedijaškem shodu v Ljubljani.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13 decembra.

— (Kolodvorsko vprašanje v Ljubljani.)

Poroča se nam, da je kolodvorsko vprašanje v principu rešeno in sicer na ta način, da se nasproti Rasljevi cesti zgradi nov kolodvor, skladišča južne železnice se prelože, sedanji kolodvor pa se podere. Železniški tir se tam, koder gre čez Dunajsko cesto poglubi, tako da bo proga tekla pod cesto in da vlaki ne bodo več ovirali in zadrževali cestnega prometa.

— („Omikanci“) izborna drama V. Leonova, ki se igra nočoj na slovenskem odru drugič, spada mej one predstave, ki so bile letos najvestnejše vprizorjene ter najboljše naštudirane. Pri prvi predstavi te prelepe drame je naše gledališče neprestano odmevalo od priznane ploskanja in vsi naši časopisi so pisali najpriznalnejše o igri in o nje izvajanju. Nadejati se je zato tudi danes, da napolnijo „Omikanci“ slovensko gledališče, in to tem bolj, ker so cene vstopnicam znatno znižane.

— (Narodne čitalnice) 43. občni zbor bo v nedeljo dne 18. decembra 1898. ob 11. uri dopoldne v I. nadstropju „Narodnega Doma“. Dnevni red: 1. Nagovor prvosednika. 2. Poročila tajnika. 3. Poročila blagajnika. 4. Predlog odbora o imenovanju častnega člana. 5. Volitev preglednikov računov. 6. Volitev odbora. 7. Posamezni predlogi. Zeleti je mnogobrojne udeležbe.

— (Pesmarica „Glasbene Matice“) je brez životopisov v drugem natisu izšla ter se dobiva pri „Glasbeni Matici“ ali pa pri knjigotrdcih Griontini, Kleinmayr in Schwentner v Ljubljani in pri g. Jeretčar v Gorici po 1 gld. 50 kr. Pevska društva, ki ju naroče v večjem številu neposredno pri „Glasbeni Matici“, dobe zelo zaateo popust. Zato priporočamo živo vsem moškim zborom, naj si jo njih člani skupno naroče; kajti 80 najlepših slovenskih in slovanskih zborov, različno tiskanih ter lično in solidno v platno vezanih, je najboljši vadmecum za vsacega slovenskega pevca.

— (Cesarske slavnosti) Nabralo se nam je še nekaj dopisov o praznovanju cesarjeve petdesetletnice, a priobčiti jih ne moremo, ker so predolgi, in ker je stvar že sploh zastarela. Gospodje dopisniki naj to blagohotno oprostite.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je gosp. Ivan Jebračin, založnik „Kave družbe sv. Cirila in Metoda“, danes vročil 100 gld. Do sedaj je daroval z vsem že 300 gld povodom kupčije z do mačo kavo. — Poleg te kave (cikorije), ima g. Iv. Jebračin v založništvu tudi sladno kavo. — Slovenci! rabite in zahtevajte le ti kot obče priznani izborni kavi, ker s tem ne koristite le sebi, ampak tudi vseslovenski šolski družbi.

— (Samomor.) Artilerijski nadporočnik gosp. Lasnik, sin spoštovanega ljubljanskega trgovca, simpatičen mlad mož, kateri je imel pred seboj lepo prihodnost, se je v nekem hotelu na Severniku ustrelil. Vzrok samomoru? Cherchez la femme!

— (Z Viča) se nam piše: Tudi mi Vičanje in Glinčani nismo 1. in 2. t. m. spali. Dne 1. že ob 6. uri zvečer naznanjali so topiči cesarsko slavnost, in v hipu so bile vse hiše razsvetljene, potem

se je jel pomikati spreved od mestne meje proti Viču na čelu godba in fastiži s lampijoni. Najprvo se je ostavil spreved pri J. Novaku, kateri je s daljšim govorom slavil cesarja, potem se je ostavil pri g. županu, kateri je mnogobrojni množici razložil pomen slavnosti, in kjer so čitalniški pevci zapeli cesarsko pesem. Drugi dan so imeli šolarji sveto mašo in so bili vsi obdarovani s spominsko kuzičico in s podobo cesarjevo.

— (V nevarnosti.) Prijatelj našega lista nam piše: Z večerajšnjim popoldanskim poštunim vlakom vozeči se potniki so bili v veliki nevarnosti. Poštun vlak iz Treta je namreč prehitro vozil za tovornim vlakom, a veled goste megle, ni bilo strojevodji moč o pravem času zapaziti spredej vozečega vlaka. S ceste pri prvih brezovskih hišah se je videlo, da mora poštun vlak vsak hip se zaleteti v tovorni vlak in čulo se je tudi, kako je železniški čuvaj uprav obupno kričal „Aufhalten“, na kar se je poštun vlak ustavil.

— (Iz Kamnika) se nam piše 12. t. m.: Danes imel je krajni šolski svet v Kamniku sejo, v krajnem šolskem svetu sedé — mimogredé rečeno — razun jednega sami klerikalci. Šlo se je zato, da sestavi krajni šolski svet terno predlog za raspisano nadučiteljsko mesto. Iz poročila smo izvedeli, da je 11 prosilcev, mej njimi več starejših nadučiteljev, vsi vrli Slovenci, razun jednega, znanega Okorna v Trziču. Pa glejte in strmite! Naš dekan in častni kanonik, gosp. Janez Oblak, predlagal je na prvo mesto prej omenjenega Okorna. Seveda se je proti temu predlogu oglasil le jedini narodnjak, vsi drugi člani, vsi klerikalci, so ta nasvet odobraval. Zdaj pa naj bo še „Slovenec“ ponosen na svojo narodno duhovščino, posebno na našega dekana, ki je vedno skrbel za to, da je, bodisi pri občinskih, deželnih in državnozbornskih volitvah tukajšnja klerikalna stranka volila s tukajšjo nemško stranko. No, pa saj pravi star pregovor, da roka roko umije! Mi, ki žrtvujemo za narodno stvar denar in dragi nam čas, smo v obeh teh ljudij revolucijonarji, oni pa, ki bi bil v prvi vrsti poklican, kaj za napredek narodnosti storiti, ki tiči v tisočakih, je jedini mej duhovniki tukajšnjega okraja, ki v vseh svojih žepih še ni dobil ne jednega goldinarčka za tako velevažno družbo sv. Cirila in Metoda. Takšne so torej razmere mej nami. Mi, narodni meščani naj torej po nasvetu g. dekana vedno prenašamo v našem mestu nadučitelja Okorna. Mi, ki n. pr. veliko več davka plačujemo kot g. dekan, odločno protestujemo, da bi se na ta način z nami ravnalo. Če gosp. dekan misli, da so le on, deželni predsednik Hein in pa glavar naš gospod, se pač moti. Nastopili homo drugo pot, kar bodo gotovi gospodje jako obžalovali. Zatorej — pozor!

— (Iz Šturija) se nam piše: Jubilejska slavnost cesarjeva našla je tudi v skrajni občini zapadne meje drage naše domovine navdušen odmev. Na predvečer 2. decembra goreli so na višinah kresovi, gmeli topiči — in bila je razsvetljava. Umetalni ogenj, rakete pokajo v zrak, ko zadoni na prostorišču „Cesarska himna“, iz sto in sto grl z živio klici ognjevito pozdravljena. Nastopnega dne je votiral slavni občinski odbor 50 gold. v nakup oblačil ubožni šolski mladini za božične praznike. Hvala! — Ob 8. uri zjutraj privabi gospod župan Ivan Šapla, sam svetinjen, vse veterane, namenjene odlikovanju s spominsko kolajno. Videli smo čilega starčka-invalida izza bojišča 1848 leta na Ogerskem in zopet družega, pod Andrejem baronom Čehovinom služkega. — Gospod župan je nagovoril navzoče, zbrane pred šolskim poslopjem slovensosti primerno, na kar vpričo šolske mladine in starišev povzdigne glas v domovinsko čutstvo slavnosti tukajšnje šole voditelj P. — Nato dekoracija slavljencev. Potem skupni odhod v cerkev. Po končanem cerkvenem opravilu zbere se zopet mladina v primerno okrašeni šoli. Tu jo počasti sl. županstvo, krajni šolski svet in oblo šolskih prijateljev z navzočnostjo svojo. Gosp. župnik zajedno krajni šolski nadzornik razloži obširno slovesni pomen velespominskemu dnevju. Po odpeti cesarski pesmi prejel je sleherni šolski obiskovalec po jeden izvod jubilejske knjžice „Naš cesar Fran Josip I.“, štirideset istih pa si je omislilo spominske svetinje. Bil je zares prekrasen dan!

— (Premembe pri učiteljstvu na Štajerskem.) Gospod Adolf Pacher, učitelj in šolski voditelj v Št. Jungerti na Pohorju, dobil je jednako mesto pri Sv. Katarini nad Trbovljami. Na novo so nameščeni učiteljski kandidatje in kandidatnje kot prov. podučitelji, ozir. podučiteljice, in sicer: Gdč. Olga Kline v Artičah, Franc Cvetko (zač. učitelj) in gdč. Alojzija Freuensfeld pri Sv. Barbari v Halozah; Franc Jamšek pri Sv. Florijanu; gdč. Irene Kahl, poduč. supl.) pri Vel. nedelji! gosp. Friderik Kosi v Majšpergu; gosp. Ivan Najžer pri Sv. Tomažu; gosp. Anton Pesek pri Sv. Duhu v Halozah; gdč. Ana Pfeifer in gosp. Ludovik Šijanec pri Sv. Marjeti in gdč. Marija Škrlec pri Sv. Miklavžu. — Kot pomožni podučitelji gospodje: Anton Gaberc in Ivan Klemenčič v Žetalah; Karol Korošec pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah; Andrej Močnik pri Sv. Lenartu; Ivan Ozmec pri Sv. Andražu v Slov. goricah; gdč. Katarina Schatz v Kostrivnici; gosp.

Jakob Terstenjak v Cirkovcah, gosp. Ivan Vertot v Runcach in gđ. Marija Muršec v Frajhamu.

— (Preganjane slovenske zastave) V Gorenji Radgoni se je bil obč. zastop osmelil skleniti, da povodom cesarjeve slavnosti ni dovoljeno razobešati slovenskih trobojnic. Slovenci so se proti temu pritožili in okrajno glavarstvo je uničilo rečeni sklep. Vlede tega so na jubilejski dan tudi v Gorenji Radgoni vihrale slovenske zastave, dasi je občinski redar poskušal prouzročiti njih odstranitve.

— (Narodna čitalnica na Vranskem) si je izvolila za leto 1899 sledeči odbor: G. dr. Anton Schwab, predsednik; g. Geršak V., podpredsednik; g. Meglič Simon, šolski vodja, tajnik; g. Slatinšek, knjižničar; gg. Jezeršek, c. kr. notar, Schauer Franjo, grajščak, Brnovec, ooborniki; gg. Krajnc Jakob, Lavrič in Gonedič, odb. namestniki. Čitalnica priredi na silvestrovo in na pustno nedeljo večji veselici, na Silvestrovo s petjem, godbo, dramatiško igro, deklamacijo itd., na pustno nedeljo pa s kosturnim venčekom. Vmes vršile se bodo manjše veselice s plesom. Gospodu Osetu, mnogoletnemu zaslužnemu udu, oziroma predsedniku čitalnice, izrekla se je o priliki njegovega prostovoljnega izstopa iz čitalniškega odbora — zahvala. Natančneje oznanila glede veselice slede.

— (Slovenska zastava v Gorici in naši župani.) Z Goriškega se nam piše: Naši Goričani igrajo predzno z ognjem. Slovenska trobojnica jih tako bode v oči, da je ne morejo vstrpeti. Ker si sami ne morejo pomagati, ker ni v njih oblasti, da bi zabranili razobešanje slovenske trobojnice, delajo se tako razburjene, da uplivajo tako na c. kr. politično oblastnijo, da jim gre na roko, da prepoveduje razobešanje naše zastave. Lahki se delajo razburjenimi in tako dosežajo, da c. kr. policija ukazuje odstranjenje slovenskih zastav, boječ se neredov. Da bi se to zabranilo v prihodnosti, povabil je župan in deželni poslanec, gosp. Klančič slovenske župane na pogovor v Gorico. Tam so sklenili, da se odpovedó kot župani, ako se bode še tako postopalo proti slovenskim trobojnicam. Prav, le škoda, da je bil shod županov v Gorici nekako pomanjkljiv. Sklical se je pod roko, na tihem. Potreben bi bil javen shod županov, za katerega bi trebalo priprav. Tak shod bi bil moral biti svečan in svečani njega sklepi, da bi gotovo dosegli svoj namen. Polovična stvar ni nikoli dosti prida. Želeti je, da bi županski sklepi imeli dovoljen uspeh, sicer pa bi trebalo drugačnih korakov; konec mora biti preganjanja slovenske zastave v Gorici!

— (Uboštvo na Goriškem) Iz Gorice se nam piše: Pred nekaj dnevi sem šel mimo nadškofijske palače, v katero so ravno peljali troje lepih, velikih zvonov, iz livarne goriškega Laha, katere se na tak način bojkotira. Radoveden kakor sem, stopim bliže in poprašam, kam so lepi in veliki zvonovi namenjeni. Zmajal sem z glavo, ko se mi je pripovedovalo, da zvonovi — vredni gotovo čez 4000 goldinarjev — so namenjeni za Sv. Tomaža na Vipavskem. Duhovnjija ta šteje blizu 400 ljudi, tako da bo imel donošati vsak prebivalec po 10 gld. za nove zvonove. Poizvedel sem tudi, da vrli in vneti Štomažani so si sezidali velik, nov zvonik — primeren za velike nove zvonove. Pred nedavnimi leti pa so imeli velik trošek za novo cerkev in druge naprave, ki spadajo h cerkvi. Vse to pa jih stane ogromnega denarja. Čudne reči se slišijo na Goriškem. „Soča“ je svečano zatrdjevala pred nekaj tedni, da je dežela tako uboga, da bi sedanji davkoplačevalci, t. j. kmetje in hišni posestniki, morali v 20 letih vsi na boben, ako bi se jih hotelo prisiliti, da bi vsak plačeval še par krajcarjev za šolske potrebščine. Morda Štomažani kujejo denar za cerkvene potrebščine? Morda pa je „Soča“ le manevrirala po svoji navadi?

— (Razpisane službe.) Razpisuje se mesto poštnega odpravnika pri novoustanovljenem c. kr. poštne uradu v Lazah, okraj Kamnik, proti pogodbi in kavciji 200 gld., letna plača 150 gld., uradni pavšal 40 gld. in letni pavšal za vzdržavo jednokratne vozne pošte mej Kamnikom in Motnikom, ki se ima šele določiti. Pripominja se, da se more poštno vožnjo tudi kakemu ptujemu prosilcu podeliti. Prošnjo v teku treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

* (Kaznjenc dobil dopust) Wirtemberška princesinja Pavlina je dobila nekaj dni pred svojo poroko od neke kmetke deklice pismo s sledečo vsebino: „Draga gospodična princesinja Pavlina! Vi se v soboto poročite in jaz Vam želim veliko sreča. Tudi jaz se istega dne poročim, pa bi se tudi zelo veselila, ako ne bi bil moj oče v ječi. Dragi gospodična princesinja, prosim Vas prisrčno, recite svojemu očetu kako dobro besedo, da pomilosti mojega očeta, ali ako to ni mogoče, da dojde vsaj za par ur na mojo svatovščino. Srčno Vas pozdravlja Vaša...“ Princesinja je pokazala pismo svojemu očetu, kateri je dal kaznjencu takoj dopusta, a za tem ga je popolnoma pomilostil.

* (Lek proti nervoznosti.) V najnovejšem času priporočajo pariški zdravniki nervoznim ljudem več dni ležati v postelji. Dr. Manqui, upravitelj zavoda sv. Ane za umobolne, je prvi začel vporabljeti to sredstvo. Neki general, kateri je postal vsled Dreyfusove afere skrajno nervozen, je ležal štiri tedne v postelji ter ozdravel popolnoma. V postelji je smel čitati, pisati, sploh vse možno delati. Za nervozne dame, katere se zdravijo na ta način, se že delajo v Parizu posebne vrste obleke.

* (Moški v ženski obleki.) Te dni se je poročil v Amsterdamu neki 23letni krčmar, kateri je ves čas svojega življenja nosil žensko obleko. Njegova teta je namreč še pred njegovim rojstvom napisala vse svoje ogromno premoženje, a le pod tem pogojem, ako bode pridakovani naslednik ženskega spola. Toda rodil se je deček. Da bi stariši zagotovili sinu obljubljeno premoženje, oblačili so ga v ženska krila in to 23 let, — do smrti njegove tete. Pred par tedni pa je nevarno obolel. Stregla mu je njegova prijateljica, katera je pri tej priliki izpoznala njegov pravi spol. Iz hvaležnosti je ponudil bogati dedič požrtvovalni prijateljici svojo roko, katero je ta rada sprejela.

* (Na biciklu okolo sveta) Darwin M' Hvat in njegova soproga se te dni povrneta s svojega potovanja okolo zemlje nazaj v Čikago. Do 50 000 biciklistov se pripravljajo, da ju slovesno spremljajo v mesto. Minola so že tri leta, odkar je Hvat s svojo soprogo odšel na pot. Iz Čikaga sta prepotovala Japonsko, Kitaj, Birm, Indijo, Perzijo, Rusijo, Avstro-Ogersko, Nemško, Francosko in Angleško. Prepotovala sta torej na biciklu kakih 30.000 angleških milj. Stroški na tem potovanju znašajo 25.000 gld. O tej priliki naj omenimo, kako različni narodi imenujejo bicikelj. Anglež mu veli „cycle“, American „Wheel“, Francoz „Velocipede“ in „Velo“, Holandčan „Snjelwiel“ ali „Flets“, Italijan „Bicicletta“, ravno tako tudi Španec. Na Japonskem imenujejo to prometno sredstvo „Tsun“, a sinovi nebeskega cesarstva ga imenujejo „Cei-chai“. Ker se novejši čas električni motorji množijo vedno bolj, je vredno še omeniti, kako jih nazivajo Plaminci v Belgiji. Jedro vrsto teh motorjev imenujejo ti tako le: „Snelpaar-delocszonderspoorwegvapeurrijting“.

Darila:

Tretji izkaz prispevkov slovenskih občin za cesarjev spomenik. Darovali so nadalje: Cerklje pri Kranju 30 gld.; Št. Jurij pri Kranju 25 gld.; Dolenji Logatec 50 gld.; Št. Vid nad Ljubljano 80 gld.; Jelšane 30 gld.; Sv. Križ pri Ajdovščini 25 gld.; Trebnje 20 gld. in Ilirska Bistrica 20 gld.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. notar Hudovernik v Kostanjevici 23 K, katere so darovali v veselji družbi v Št. Jerneju nastopni gg: graščak Feliks Stare na Kolovcu 10 K, notar Hudovernik iz Kostanjevice 10 K, kaplan Ck, župan Polanc in posestnik Tavčar, vsi iz Št. Jerneja, vsak po 1 K. — G. Magda Pezdirec, učiteljica v Črnomlju 12 K, katere so darovali: g. Hugon Hofbauer pl Hohenwall 10 K in g. dr. Preinč Edvard 2 K. — G. Janko Škerbinec, nadučitelj v Višnji Gori 3 K, nabrane v veselji družbi. — Uredništvo „Lončarskih črepinj“ v Dolenji vasi pri Ribnici 2 K kot letno naročnino preblagorodne gospe Albine Višnikarjeve, soproge c. kr. sodnega svetnika v Ribnici. — Skupaj 40 K. — Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Za Prešernov spomenik v Ljubljani: Gosp. notar Hudovernik v Kostanjevici 12 K, katere so darovali v Tavčarjevi gostilni v Št. Jerneju gg: kaplan Dragotin Cik iz Št. Jerneja 2 K in notar Hudovernik iz Kostanjevice 10 K. — Vesela družba pri Pezdircu v Metliki dne 8. t. m. 10 K. — Licitacija svalčica v gostilni „Kamenčan“ v Ljubljani (po g. I. Kastelicu) 1 K 20 vin. — Skupaj 23 K 20 vin. Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— Ilustrovani narodni koledar za leto 1899. Kakor že nekaj let sem uredil in izdal je tudi letos g. Dragotin Hribar koledar za l. 1899., ki se odlikuje po svoji lepi, okusni in elegantni zunanjsčini in katerega lahko položiš na mizo v vsakem najelegantnejšem salonu. Krasi ga poleg šestih lepih slik, izmej katerih se odlikujejo posebno ona „po izprehodu“, tudi slika naše pokojne cesarice in slike naših veljakov: Koseskega, Kocena, dr. Poklukarja, ljubljanskega škofa dr. Ant. Jegliča, hrvatskega učenjaka dr. V. Jagiča in češkega zgodovinarja Palackega. — Tudi vsebina „Koledarju“ je jako zanimiva in mnogovrstna. Prvi sestavek popisuje nam umor naše blagopokojne cesarice. Temu sestavku sledi navadna vsakoletna vsebina, potem pa pozdravlja znani pesnik Ant. Hribar Slovence za novo leto, rezko bičajoč ob jednom naš narodni razpor. Temu pozdravu sledé životopisi: Koseskega, Kocena, dr. Jagiča, dr. Poklukarja in Kopitarja. Poleg teh životopisov nahajamo v „Koledarju“ zgodovinsko študijo „Valvazorjev rod na Spodnjem Štajerskem“ iz peresa znanega zgodopisca P. pl. Radiča, idilo „Na letovišči“, črtico „Služba“ iz peresa Z. Kvedrove, in lepo indsko legendo „Fakir“ iz peresa našega Aškerca, katero naj bi s

premieskom prebrali marsikateri naši radibili-polpolneži in katoliki. Navedeni vsebini sledi „Ogled po svetu“ in zatem „Ogledi“. Zunanjsčina in vsebina „Koledarjeva“ sta torej vredni, da si „Koledar“ nabavi vsaki Slovenec in zato ga toplo priporočamo. — Cena elegantno vezanemu 1 gld., broširanemu 70 kr.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 13. decembra. Italijani so začeli celo vojsko proti ustanovitvi hrvatske gimnazije v Pazinu. V današnji „N. Fr. Pr.“ razglašajo celo, da niti še določeno ni, kje da se ta zavod ustanovi, kar je očitna neresnica, ker je v proračunu izrecno povedano, da se gimnazija ustanovi v Pazinu. Današnjim večernim listom se poroča iz Trsta, da so Italijani začeli agitacijo, naj bi se vse korporacije in vsi občinski zastopi pridružili protestu, kateri sta proti ustanovitvi gimnazije vložila istrski deželni odbor in „Società politica istriana“, in zajedno pripravljajo nekak plebiscit, kakor proti dvojezičnim tablam na sodiščih. Z ozirom na to sem z najavtoritativnejše strani pooblaščen naznaniti, da se vlada na noben način ne uda zahtevi Italijanov, naj se gimnazija ustanovi v Kastvu, ampak ostane, pri svojem sklepu, ustanoviti gimnazijo v Pazinu, katera občina šteje 4000 prebivalcev, 2000 Hrvatov in 1000 Italijanov, dočim ima ves okraj 41.000 prebivalcev, mej njimi 33.000 Hrvatov in 7000 Italijanov.

Dunaj 13. decembra. V današnji seji poslanske zbornice so grof Thun, dr. Kaizl in Wittke odgovorili na razne interpelacije. Lemisch je predlagal, naj se otvori debata o Thunovem odgovoru na interpelacijo zastran jezika, v katerem naj slovenske posojilnice na Koroškem predlagajo celovški trgovinski zbornici svoje izkaze. Zbornica je predlog odklonila. Schönerer je zahteval, naj se zabeleži v zapisnik, da on protestuje proti temu, da se je budgetni provizorij postavil na dnevni red pred predlogom, naj se obtoži pravosodni minister, kateri zahtevi je Fuchs ustregel. Potem je zbornica nadaljevala razpravo o služabniških plačah. Stojalowski govori še zdaj, a ne o služabniških plačah, ampak o svojih osebnih stvareh in o svojih bojih z gališkimi sodišči in glavarji.

Dunaj 13. decembra. Seja poslanske zbornice se pretrga ob 4 uri popoldne. Zvečer bo zopet seja. Razpravljalo se bo samo o zakonu lokalnih železnic.

Dunaj 13. decembra. Cesar je danes sprejel grofa Thuna v posebni avdijenci.

Dunaj 13. decembra. Deželni zbori se skličejo na dan 27. t. m.

Dunaj 13. decembra. Deputacija poštarjev, gg. Baar, Hoppe, Schrey in Stoisser je bila danes pri cesarju v avdijenci. Po cesarjevi objubi, da se hoče baviti z zadevo poštarjev, je upati, da se usoda deželnega poštnega osebja kmalu izboljša.

Dunaj 13. decembra. Pristojbinski odsek je izvolil načelnikom Berkso, tiskovni odsek Dzieduszyckega in justični odsek Madeyskega.

Dunaj 13. decembra. Bivši železniški minister v Badenijevem kabinetu, vitez Guttenberg, kateri je bil zdaj v disponibiliteti, je umirovljen in mu je tem povodom podeljeno baronstvo.

Budimpešta 13. decembra. V krogih liberalne stranke se uvažuje nasvet, naj bi Hrvatje sami predlagali v drž. zboru, da se izvenparlamentarnim putem ohrani razmerje mej Ogersko in Hrvatsko. Sodi se, da bi opozicija ne nasprotovala temu predlogu.

Budimpešta 13. decembra. Liberalna stranka je sklicana na petek, da se zjedini glede kandidata za predsedniško mesto. Največ upanja ima minister Perczel. Josipovich ostane v liberalnem klubu.

Budimpešta 13. decembra. Oklica na narod, kateri so izdale združene opozicijske stranke proti nameravanemu kršenju ustave, se je pridružila tudi katoliška ljudska stranka s potrebnim manifestom.

Listnica uredništva.

Gosp. dopisnikom z Goriškega: Oprostite, da poslanega poziva slovenskemu učitelstvu na Primorskem, naj se naroči na naš list, ne priobčimo, dasi nas je jako razveselilo v njem „Slov. Narodu“ izrečeno priznanje. Reklamno za naš list ne bomo delali, ker smo šli v boj za goriško učitelstvo zgolj in jedino radi tega, ker je njihova zahteva pravična in poštna in ker poznamo veliki pomen učitelstva za naš narod, ne pa z namenom, da bi lovili naročnike. Tudi če ne dobimo nobenega naročnika, ostanemo na strani goriških učiteljev do zadnje konsekvence. Izmej poslanih nam dopisov ne moremo sedaj priobčiti vseh, ker za sedaj hočemo vso akcijo omejiti na to, da se doseže zvišanje učiteljskih plač brez boja proti poslance m samim. Naš boj je za sedaj omejen na to, pridobiti poslance, da gredo v dež. zbor in tam izposlušajo zvišanje plač, bodisi potom šolskega naloga ali na drug način, ni pa naperjen proti osebam posamičnih poslancev. Dokler bo mogoče, se bomo tega držali in prosimo cenjene g. dopisnike, naj se blagobotno nato ozirajo.

Postano.*)

Na Šmarni dan je bil pogreb moje rejenke Marije Čebul. Šentvidski gospod župnik Gregor Malovrh me je pri tem pogrebu pred mnogostevilnim občinstvom na grd način osramotil. Ko sem ga prosil, naj počaka, da se prineso velike pare in križ za krsto, mi je rekel: „Jaz ne bom nič čakal, ker ste sv. zakramente zamudili“ — in tudi ko smo prinesli otroka na pokopališče, ni pustil zvoniti, dasi mu je bilo znano, da je otrok umrl za davico in da še ni bil pri birmi. Tako postopanje se samo sodi!

Hudobni jeziki so bili raztrosili laž, da je rečeni otrok umrl vsled tega, ker je bil tepen in da sva ga jaz in moja žena umorila. Na pokopališču sta orožnik in ogleda mrličev prekopala otroka in spoznala, da ni bilo ni najmanjšega sledu, ki bi opravičeval to govorico. Jaz se s tem nisem zadovoljil, ampak sem preskrbel, da je sodna komisija prišla in otroka pregledala. Sodna komisija je dognala, da na otroku ni prav nobenega znaka udarcev in je tudi dognala, da je otrok umrl vsled davice in božjasti.

Proti tistim, kateri so raznesli za mene in za mojo ženo skrajno žaljivo obrekovanje, sem nastopil pot tožbe in to storim tudi proti vsakemu, kdor bi z raznašanjem te laži meni in moji ženi čast, kradel.

Vižmarje, dne 12. decembra 1898.

Franc Šušteršič

posestnik in mizar, v Vižmarjih št. 60.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1927)

Izborna deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase
okrepčuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.
Jedina zaloga (386-41)
lekarna M. Leustek, Ljubljana
Besljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.
Telefon šte. 68.

Zahvala.

Velečeni g. Ivan Hribar, župan in deželni poslanec stolnega mesta Ljubljane, blagovolil je darovati akad. društvu „Slovenija“ velikodušni dar 50 gld., na kateri dobroti se mu imenovano društvo po svojem odboru najiskrenejše zahvaljuje.

Dunaj, dne 9. grudnia 1898.

Za odbor

akademičnega društva „Slovenija“ na Dunaji:
cand. iur. **Franco Novak**, cand. iur. **Iv. Zabukovšek**
t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Umrli so v Ljubljani:

V hiralnici:

Dne 7. decembra: Alojzij Poljšak, posestnikov sin, 32 let, rak v ušesu.

V otroški bolnici:

Dne 10. decembra: Angela Vrenk, železniškega čuvaja hči, 3 mesece, jetika.

Na Najvišji ukaz Njeg. c. in k. a post. Velečastva.

XXXII. c. k. drž. loterija

za civilne dobrodelne namene tostrauske državne polovice.

Ta denarna loterija — jedina v Avstriji zakonito dovoljena — ima 12.034 dobitkov v gotovem denarju v celotnem znesku 401800 kron.

Glavni dobitek:

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamči c. k. loterijski dohodni urad.

Žrebanje bode nepreklicno 15. decembra 1898.

Srečka velja 4 krone.

Srečke imajo na prodaj: Oddelek za državne loterije na Dunaji, I., Riemergasse 7, loterijske kolekture, tobačne trafike, davčni, poštni, brzojavni in železniški uradi, menjalnice itd. Načrte za igranje dobé kupci srečk zastoj.

Srečke se določijo poštne proste.

Ravnateljstvo c. kr. loter. dohodninskega urada.

(1466-10)

Oddelek državnih loterij.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Decembar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
12.	9. zvečer	743.7	-1.8	sl. jug	megla	
13.	7. zjutraj	740.0	-1.8	sl. izah.	megla	0.3
	2. popol.	739.4	1.3	sl. svzhd.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura -1.2, za 0.1 nad normalom.

Dunajska borza

dne 13. decembra 1898

Skupni državni dolg v notah	101 gld	15 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	10
Avstrijska zlata renta	120	10
Avstrijska krona renta 4%	101	20
Ogerska zlata renta 4%	120	15
Ogerska krona renta 4%	97	70
Avstro-ogerske bančne delnice	914	—
Kreditne delnice	358	—
London vista	120	65
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	02 1/2
100 mark	11	80
10 frankov	9	56 1/2
Italijanski bankovci	44	45
C. kr. cekini	5	70

Dne 12 decembra 1898

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	166 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	193	—
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	139	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlisti zast. listi	98	—
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	155	75
Ljubljanske srečke	24	25
Budolfove srečke po 10 gld.	25	50
Kreditne srečke po 100 gld.	203	50
Framway-društ. velj. 170 gld. a. v.	544	—
Papirnat rubelj	1	27 1/2

Preselitev!

Uljudno naznanjam sl. občinstvu, da sem se s svojo

mlekarno preselila

izpod semenišča

na Francovo nabrežje št. 27

v Kendovo hišo za vodo.

Fani Fabijan

mlekarna.

(1926-1)

Sveža kurja jajca

in

I^{ma} desertno surovo maslo

se išče.

Potrebuje se na teden 100 jajc in 4 1/2 kile surovega masla. Znesek se poravnava po poštne povzetju. — Ponudbe in vzorci pod naslovom: **Adam Obertynski, Opatija (Abbazia), vila Habsburg.** (1874-5)

VIZITNICE

prporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizki ceni.

Št. 13.156.

Razglas.

(1928-1)

V deželni bližnici na Studencu se bo zgradilo **jednonadstropno, prsto stoječe postopje za stanovanje zdravnikov;** na oba že obstoječa oddelka za besne pa se bo postavilo še jedno nadstropje.

Za oddajo tega dela se razpisuje znova pismena ponudbena obravnava do všteteja

dne 23. decembra t. l.

do 12. ure dopoldne.

To delo se bo oddalo le jednemu glavnemu podjetniku proti plačilu po pavšalnih zneskih za dovršeno delo ter se bodo torej sprejemale le take ponudbe.

Dotični stavbinski podatki, namreč: pogoji, načrti, popis stavbe so na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada na Turjaškem trgu št. 4 v navadnih uradnih urah

Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do **23. decembra t. l.** do 12 ure dopoldne oddajo pri vložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatene z napisom na zavitku: „Ponudba za zgradbo postopij na Studencu“. Vsaki ponudbi se mora priložiti 2000 gld. jamščine, bodisi v gotovini, bodisi v hranilničnih knjižicah, ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po kurzni ceni, če ta ne presega minimalne vrednosti.

Vsak ponudnik se mora v ponudbi izjaviti, da so mu znani vsi zgoraj omenjeni stavbinski podatki ter da se pogojem podvrže.

Ponudniki naj zapišejo razločno s številkami in z besedo, kateri pavšalni znesek zahtevajo za obe hiši za besne in za hišo za zdravniško stanovanje ter naj ponudbi pristavijo kraj in dan in lastnoročni podpis.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svojem predvaru izbrati si podjetnika ne gledé na to, koliko kdo zahteva, ali pa tudi razpisati novo obravnavo.

Oziral se bo le na pismene, v razpisni dobi določene ponudbe.

Gledé varščine (kavcije) opozarjajo se ponudniki na splošne pogoje.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 12. decembra 1898.

Kaj je polysulfín?

Polysulfín (perilovec) je po natančnih poskusih edino tkaninjsko neškodljivo pralno sredstvo, katero nesnago samostojno odperila teč in ob enem brez smrada destilifikuje. Cena zavitka 15 kr., odprtega 34 kr. kilo. V trajnosti perila se kaže prištedje. Dobi se v vseh dobro založenih špecerijskih prodajalnicah; tovarniško salogo za Kranjsko imata (1828-15)

Kavčić & Lilleg

v Prešernovih ulicah.

Stara, dobro vpeljana, v sredini mesta ležeča

prodajalna

za špecerijsko blago in žganjetoč, se radi rodbinskih razmer pod ugodnimi pogoji cenó odda takoj ali pozneje po dogovoru (1853-6)

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Praktična oseba

za žganje apna in kamnolomno podjetje z malim kapitalom za Primorsko se takoj vprejme. — Povprašanja naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Naroda“ pod „Sichere Existenz Pola“. (1916-9)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.